

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 1. Figuræ, Symbola. Ossa. Alia Symb. Ex Vet. &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

TITULUS XV. VIRTUS.

§. 1.

*Figura, & Symbola.**Ossa.*

Quoniam conturbata sunt ossa mea. Pl. 6. 3. Id est, virtutes animæ obscuratæ sunt, & extenuatæ virtutes simul conturbatæ sunt. Per ossa virtutes accipimus; per quas nimirum animus sustentatur. Sicut enim in ossibus est fortitudo corporum; ita in virtutibus robur inaitur animarum. S. Gregor. in Pl. pœnit. hic.

Dum confringuntur ossa mea. Pl. 41. 11. Id est, virtutes destruantur. Hugo à S. Vict. hic.

Deus dissipabit ossa eorum &c. Pl. 52. 6. Ossa sunt virtutes: quia, sicut ossa sustinent corpus; ita virtutes sustinent animam. S. Vinc. Ferr. l. 3. in Epiph.

Contrivit omnia ossa mea. Thren. 3. 4. Per ossa virtutes animæ demonstrantur: quia, sicut ossa firmamentum sunt corporis; ita virtutes fortitudo sunt animæ. S. Paschasius hic.

Non fregerunt ejus crura. Joan. 19. 33. Idcirco crura sibi frangi noluit: quia ossium fractura nullum usquam bonum sui similitudine commendat. Ossa namque, quæ ubique in Scripturis mysticè pro virtutibus accipiuntur, nihil nobis mysterij prædicarent in eo, quod frangerentur. Sed è contra crura ejus in eo, quod integra conservata sunt, ilud nobis mysticant; quod univèrsæ viæ ejus rectè inviolabiles sunt. S. Rupertus l. 14. hic.

*Alia Symbola.**Ex Veteri.*

Dies mei - pertransierunt, quasi naves poma portantes. Job. 9. 25. 26. Quæ scilicet ad vendendum festinant, nè per moram putrescant. Significatur etiam studium tendentis ad finem. q. d. dies mei non pertransierunt vacui: sed virtutes congregavi; cum quibus tendo ad finem consequendum. S. Thomas Aqu. hic Lect. 4. Per poma, quæ sancti portant per naves, significatæ sunt virtutes, & opera virtutum: habent enim decorem, odorem, refectionem. Idem Conc. quâdam de mortuis.

Protegar in velamento alarum tuarum. Pl. 60. 5. Per umbram alarum Dei, quæ velamenti locò nobis est, si quis virtutes intelligat, minime aberraverit. S. Gregori Nyss. tr. 2. de inscript. psalmor. c. 14.

Benedices corona anni benignitatis tuæ. Pl. 64. 12. Quasi enim corona anni benedi-

citur; cùm, finito laboris tempore, virtutum remuneratio confertur. Dies autem hujus anni sunt singulæ quæque virtutes: menses autem, multiplicia facta virtutum. S. Gregor. mor. l. 4. c. 17.

Omnes domestici ejus vestiti sunt duplicibus. Prov. 31. 21. Duplex est vestis; hyemalis, & æstivalis. Vestem hyemalem dico virtutes; quibus protegimur contra pluviam, & grandinem, tentationum, & persecutionum: ut est patientia, mansuetudo, humilitas, & hujusmodi. Æstivalem dico virtutes; quibus tempore pacis, & tranquillitatis, vacatur bonis operibus, vel contemplationi: ut est pietas, charitas, sapientia. Hugo Card. hic.

Cor sapientis in dextera ejus, & cor stulti, in sinistra illius. Ecclæ 10. 2. Cor hoc locò pro intellectu, ac mente, accipi debet. Sapientis itaque intellectus semper in dextris vergit partes virtutis, ac laudabiles stulti autem mens in sinistra fertur; & in ea, quæ facile culpari possint. Olympiodorus hic. Sicut sunt nobis in dextera parte virtutes, ita nobis pars vitiorum in sinistra. S. Chrysol. l. 9.

Curremus in odorem unguentorum. Cant. 1. 3. Virtus est unguentum: quoniam est sejuncta ab omni tetro odore peccatorum. S. Gregor. Nyss. hom. 4. in Cant.

Oculi tui columbarum. Cant. 1. 14. Columba, sunt virtutes mutuo amore colligatæ. Deo autem non offerimus columbas, sed pullos; non habitus, sed actus, earum. De Ponte hic Exh. 10. §. 1.

Egrediamur in agrum &c. Cant. 7. 11. In agro Christiani, in vineis Ecclesiæ, in floribus fides, in fructibus virtutes, in malis Punicis Martyrium, designatur. S. Isidorus hic.

Via Sion lugent. Thren. 1. 4. Viæ sunt animæ virtutes ad solennitatem contemplationis. S. Thom. Aqu. hic.

Ex Novo.

Ubi est, qui natus est? Matth. 2. 2. Sicut Rex est Dominus civitatum sui regni; ita Christus est Dominus omnium virtutum; quæ dicuntur civitates suæ. Si ergo volumus eum perquirere cum sanctis Regibus; queramus eum in suo dominio: quia rex communiter moratur in suo regno. S. Viac. Ferr. l. 2. in Epiph. *Dominus virtutum ipse est rex gloria.* Pl. 23. 10.

Induamur arma lucis. Rom. 13. 12. Id est, virtutes; quæ arma dicuntur; in quantum nos muniunt. S. Thom. Aqu. hic.

Si

Si quis autem superedificat -- lapides pretiosos. 1. Cor. 3. 12. Per lapides pretiosos designantur opera diversarum virtutum, quibus anima humana ornatur. Eccli. 50. 10. *Quasi vas auri solidum, ornatum omni lapide pretioso.* S. Thom. Aqu. hic.

Ex Patribus, & aliis.

Si circulus non magnitudine spatij, sed quâdam conformatione, ceteris præstat; quâto magis de virtute existimandum est; quod non majoris loci occupatione, sed divinâ quâdam congruentiâ rationum, atque concordiâ, ceteras affectiones animi superat. S. August. l. de quantitate animæ c. 16.

Viatores valde solliciti sunt de bonis hospitij. Bona hospitia ad quiescendum sunt, charitas, misericordia, patientia, castitas, & ceteræ virtutes. S. Bonaventura. l. 2. D. 3. Epiph.

Stella. Lem: *Non indiget aurô.* Virtus ipsa sibi magnum præmium est; nec ornamenta ulla aliunde desiderat. Justus Lipsius præfat. l. 1. var. lect. Picinelli.

Ursa minor. Lem: *Sine occasu felix.* Vel: *Sub Jove clarior frigido.* Idem.

§. II.

Virtutis vocabula, & nomenclatio; in quo consistat.

Recti diligunt te. Cant. 1. 3. *Sept. rectitudines diligunt te.* Virtutes vocantur rectitudines: quia ipsarum essentia, & perfectio, in rectitudine consistit, omni curvitate submota. De Ponte hic Exh. 16.

Tot videberis accepisse uxores, quot virtutibus gaudes. Origenes hom. 11. in Gen.

Nil aliud sunt virtutes, quàm ordinatæ affectiones. S. Bernardus tr. de gratia, & lib. arbitrio.

Si à fine denominatur res; & virtutes ducunt hominem ad illam finalem beatitudinem; ideo virtutes dicuntur beatitudines. S. Vincent. Ferr. l. 1. de S. Martino.

Ordinantur acies virtutum, & præparantur in clypeis, & lanceis, adversus castra vitiorum. De castris virtutum ejicitur virtus, quæ præter ordinem evagatur: perdit enim virtutis nomen, quæ egreditur ordinem. Virtus igitur non est, si ordinata non est. Petrus Cellens. de pane. lug. c. 13.

§. III.

Virtutem assequendi motiva.

Excellentia, laudes, prærogativa.

Ex Veteri.

Non cognovit homo sepulchrum ejus usque in presentem diem. Deut. 34. 6. verum æterna ejus durat memoria; non Mausolæi suffragio, sed egregiè factorum auxilio. Gloriosius post mortem prædicant egregia facta, quàm insana, & arte totâ elaborata, fe-

pulchra: tempus ferreò dente marmorea devorat simulachra: virtus æterna est, nec temporum assultibus vincitur. Naxera in Jos. 12. §. 6.

Quæ est petitio tua Esther. -- *Etiamsi dimidiam partem regni mei petieris, impetrabis.* Esth. 7. 2. Pro eruendo populo à mortis sententiâ, solum datur, regem exorare, Estheri. Cur non etiam datur potestas ad aliqua miracula; sicut Moyfi pro liberando populo à servitute: cum majori in periculo veretur populus sub Assvero, quàm Pharaone. Esther tunc non pro regno, sed pro populo, rogat. Ubi tam conspicua barbaris erat virtus Esther, ut etiam oblatum regnum sperneret; non necessaria erant miracula, ut Assveri mentem in pietatem moveret. Sylveira in Matth. 21.

Vir erat in terra Hus nomine Job: & erat vir ille simplex, & rectus. Job. 1. 1. Quid potissimum, & primum, mirari debeamus in hominibus, sacra author historiarum nos ad monet: virtutem nempe præ ceteris admirationi, laudique, esse debere. In Jobo enim non opes prædicat, & liberos; sed hæc, quasi appendicem fortis, narrat, postquam justum, dixit, & innocentem. Nos, morum omniâ probitate, solas in hominibus opes veneramus: tantique facimus Senatorem, non quanti est; sed quanti eum haberi faciunt supellex, & genus. Oliva l. 6. Strom. §. Vir erat &c.

Tempus flendi, & tempus ridendi. Ecclæ 3. 4. Virtutes faciunt nobis tempora bona; vitia, & peccata, faciunt tempora mala. Salonijs hic.

Vade ergo, & comede in lætitia panem tuum, & bibe cum gaudio vinum tuum. Eccl. 9. 7. Panis, & vinum, rationalis creaturæ, sunt ipsæ virtutes, ex quibus animæ nutriuntur. Olympiodorus hic.

Quæ est ista, quæ ascendit de deserto, delicijs affluens &c. Cant. 8. 5. Delicijs affluimus, cum virtutibus abundamus. Super dilectum innititur, cum Deo adscribimus, quidquid boni operamur. *Sicut virgula fumi ex aromatibus ascendimus;* cum virtutum studio, & disciplinâ exercitati, proximos nostros ad bene agendi similitudinem incitamus. S. Bernardus in Sententijs.

Ex Novo.

Beati pauperes spiritu &c. Matth. 5. 3. In quavis beatitudine duo tanguntur; scilicet meritum, & præmium. Meritum est ipsa beatitudo via, videlicet actus virtutis, cum dicitur *beati &c.* Præmium verò est merces merito correspondens; quod tangitur, cum dicitur, *quoniam &c.* Cum enim actus virtutis sit in hac vita laboriosus, aliquò modò, maxime in principio (ars namque, & virtus, sunt circa difficilia, secundum Philosophum) idcirco Salvator, beatitudines commendans, protinus subdit de præmio: ut ad beatitudines exercendas nos excitet. Commemoratio enim mercedis provocat, & confortat, laborantem. Dion. Carth. hic.

Ipsorum